

Uchwała Nr XXI/123/2026

Rady Gminy Obryte

z dnia 31 marca 2026 r.

w sprawie rozpatrzenia petycji

Na podstawie art. 18b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 z późn. zm.) oraz art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870 z późn. zm.) Rada Gminy Obryte uchwala, co następuje:

§ 1.

1. Po zapoznaniu się ze stanowiskiem Komisji Skarg, Wniosków i Petycji, petycję wniesioną w dniu 17 stycznia 2026 r. dotyczącą pomników przyrody uznaje się w za bezzasadną.
2. Uzasadnienie sposobu rozstrzygnięcia petycji stanowi załącznik do uchwały.

§ 2.

Upoważnia się Przewodniczącego Rady Gminy Obryte do powiadomienia wnoszącego petycję o sposobie jej załatwienia.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Renata Wilczyńska

Załącznik
do Uchwały Nr XXI/123/2026
Rady Gminy Obryte
z dnia 31 marca 2026 r.

W dniu 17 stycznia 2026 r. do Rady Gminy Obryte wpłynęła petycja wniesiona drogą elektroniczną w sprawie dokonania aktualizacji istniejących regulacji w zakresie funkcjonowania pomników przyrody na terenie gminy Obryte oraz zobowiązania Wójta Gminy Obryte do sporządzania i przedstawiania Radzie Gminy z częstotliwością nie rzadziej niż raz na rok raportu przedstawiającego aktualny stan zdrowotny pomników przyrody na terenie gminy wraz z potrzebami w zakresie ich oznakowania i niezbędnymi działaniami pielęgnacyjnymi.

Wnoszący petycję wskazał, że na terenie Gminy znajdują się pomniki przyrody, które zostały utworzone przez organy, które już nie istnieją lub nie posiadają kompetencji do zarządzania pomnikami przyrody. W aktach powołujących pomniki przyrody w Gminie Obryte nie zostało to zmienione. Zdaniem wnoszącego petycję - jest to przyczyna i powód nieporozumień np. w zakresie określenia zarządzającego i odpowiedzialnego za ich stan. Wskazał też na wyniki kontroli tej materii przez Najwyższą Izbę Kontroli oraz zaleceń dla gmin o podjęcie działań mających na celu uregulowanie w aktach prawa miejscowego funkcjonowania lokalnych form ochrony przyrody. Podkreślił, że przyczyną jego wystąpienia jest brak takich działań ze strony Gminy Obryte. Ponadto wskazał na potrzebę stałego i ciągłego nadzoru nad pomnikami przyrody, gromadzenia aktualnych informacji na temat ich stanu zdrowotnego, porządku wokół, planowania koniecznych zabiegów pielęgnacyjnych itp. W tym celu zasugerował wprowadzenie dla organu wykonawczego obowiązku rocznego informowania Rady Gminy Obryte o stanie pomników przyrody na terenie Gminy oraz wskazywaniu działań koniecznych ze względu na ich prawidłowe zachowanie i walory.

Zgodnie z treścią art. 6 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13) pomnik przyrody jest jedną z wielu określonych w tym przepisie form ochrony przyrody. Ustanowienie lub zniesienie pomnika przyrody, stanowiska dokumentacyjnego, użytku ekologicznego lub zespołu przyrodniczo-krajobrazowego następuje w drodze uchwał

radę gminy. W oparciu o w/w przepisy prawa materialnego Rada Gminy uznała swoją właściwość do rozpoznania przedmiotowej petycji. W myśl art. 153 cytowanej ustawy formy ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1-4 i 6-10 utworzone lub wprowadzone przed dniem wejścia w życie ustawy stają się formami ochrony przyrody w jej rozumieniu. Zgodnie z założeniami racjonalnego ustawodawcy wprowadzenie do ustawy treści art. 153 było zabiegiem celowym i przemyślanym. Omawiana regulacja odnosi się form ochrony przyrody wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 1–4 i 6–10 ustawy, które występowały również pod rządami ustawy o ochronie przyrody z 1991 r. Dlatego też w celu uniknięcia powoływania ich do życia na nowych zasadach wprowadzono powyższe rozwiązanie. Reguła ta nie odnosi się tylko do obszarów Natura 2000 wymienionych w art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o ochronie przyrody, gdyż jest to forma ochrony przyrody, która wcześniej nie występowała. Zatem podejmowanie nowych uchwał przez Radę Gminy w stosunku do już istniejących i ustanowionych form ochrony przyrody o ile nie wynika to z konieczności dokonania zmian w ich zakresie przedmiotowym w tym także związanych z utratą, pewnych walorów przyrodniczych, jest działaniem nie znajdującym podstaw w obowiązującym systemie prawnym. Pomniki przyrody ustanowione na podstawie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie ustawy są nimi nadal i nie ma potrzeby dokonywania aktualizacji aktów prawnych, na podstawie których zostały one ustanowione.

W kwestii zobowiązania wprowadzenia do programu ochrony środowiska szczegółowych zapisów dotyczących zobowiązania do wizytowania pomników należy zaznaczyć, że program ochrony środowiska nie jest aktem prawa miejscowego, ma charakter planistyczny i kierunkowy, nie rozstrzyga o prawach ani obowiązkach podmiotów, zatem nie jest możliwe wprowadzenie wskazanych norm. W tym zakresie stwierdza się brak ustawowej normy kompetencyjnej dającej podstawę do nakazania w trybie uchwały wykonania wskazanych obowiązków.

Mając na uwadze wskazane okoliczności faktyczne i prawne postanowiono orzec jak w sentencji podejmowanej uchwały.